

ΤΕΥΧΟΣ 167

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 3

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΟΥ

Κ...

Χ. Α.

ΠΑΞΤΟΝ ΧΙΜΠΕΝ

ΑΔΑΜ. ΠΟΛΥΖΩΙΔΟΥ

ΚΩΣΤ. ΚΑΡΑΤΖΙΔΟΥ

Ν. ΚΑΡΑΒΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ

- Γεγονότα και σχόλια
- Ένα βιβλίο διὰ τὸν Κωνσταντῖνον
- Ἑσωτερικὴ Ἑβδομάς
- Ὁ Καποδίστριας καὶ ἡ ἐκπαίδευσις
- Μία συνέντευξις μετὰ τὸν Κων(τῖνον)
- Ὁ Τρότσκι εἰς τὴν Σιβηρίαν
- Ὁ ἀγὼν διὰ τὸ Διεθνὲς Δίκαιον
- Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰ Δωδεκάνησα
- Ἡ συγκοινωνιακὴ πολιτικὴ

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Δρ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚ. (γενικῶς) λ. 1

, ΑΜΕΡΙΚΗΣ Δολλάρια 5

Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ Ἑξωτερικοῦ καὶ τρί-
μηνοι Ἑσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.

— Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαίτεροι
συμφωνίαι.

— Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπιτα-
γῆς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

— Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀπο-
στολὴν τοῦ φύλλου οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ πα-
ρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὴν δι-
εύθυνσιν.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ **ΣΕΛΛ**

SINGLE-DOUBLE-TRIPLE-GOLDEN-GEAR

ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ SHELL MEX

ΟΠΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΑΙ Η ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΚΑΝΟΝΙΣΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ

SINGLE SHELL
(ΣΙΓΚΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον λεπτόρευστον και μακράς διαρκείας. Τò ιδεώ-
δες όρυκτέλαιον δι' αὐτοκίνητα μικρᾶς δυνάμεως και μηχαν-
νάς ψυχωμένας δι' ὕδατος και αὐτοκίνητα.

DOUBLE SHELL
(ΝΤΟΥΠΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον μετρίας ρευστότητος, χρησιμοποιούμενον εις
τὰ πλείστα αὐτοκίνητα πολυτελείας, ἐξασφαλίζον τὴν εὐ-
κολον ἐκκίνησιν και εἰς τὸν ψυχρότερον καιρὸν λιπαίνει ἀ-
μέσως ὅλα τὰ κινούμενα μέρη.

TRIPLE SHELL
(ΤΡΙΠΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον πολύρευστον ἰδίως διὰ καιρὸν λίαν θερμόν,
κατάλληλον διὰ μεγάλης δυνάμεως αὐτοκίνητα, λεωφορεῖα
και βαρέα αὐτοκίνητα. Κατάλληλον διὰ μοτοσυκλέτας.

GOLDEN SHELL
(ΓΚΟΛΔΤΕΝ ΣΕΛΛ)

Λίαν παχύρευστον εἰδικῶς παρασκευασμένον διὰ μηχανὰς
ψυχωμένας δι' αἲρος.

SHELL GEAR OIL
(ΣΕΛΛ ΓΚΕΑΡ ΟΪΛ)

Ἐξαιρετικῆς ποιότητος όρυκτέλαιον διὰ τὸ κιβώτιον τῶν
ταχυτήτων και τοῦ διαφορικοῦ.

**SHELL TRANSMIS-
SION GREASSE**
ΣΕΛΛ ΤΡΑΝΜΙΣΣΙΟΝ
ΓΚΡΗΣ

Λίπος διὰ μηχανισμοὺς μεταδόσεως κινήσεων ἐκ τοῦ κινη-
τήρος (Transmission) κυλινδρικοὺς και μὲ μπίλιες.

Τὸ ἰδεώδες όρυκτέλαιον, ὅπως ἀποφεύγετε τὰς ἀπανθρακώσεις. Τὰ
όρυκτέλαια ΣΕΛΛ διυλίζονται οὕτως ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζουν ἀνθράκω-
σιν, ἔχουν δὲ ἀποδειχθῇ κατόπιν δοκιμῶν, ὅτι δὲν ἀφίρουν κατὰ τὴν χρη-
σιμοποίησιν ἀνθρακα.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ BENZINHN ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ

ΣΕΛΛ

SHELL COMPANY (HELLAS) LTD

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

A. E. B. E. "Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ **ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ** ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 167

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ, Ίανουάριος.—Τὰς τελευταίας ἡ-
μέρας ἐκυκλοφόρησε μεταξὺ στενοῦ κύκλου
φίλων τοῦ συγγραφέως μικρὸν βιβλίον
τοῦ Ἰγουμενοῦ τοῦ ἐν San Domenico Mag-
giore τῆς Νεαπόλεως Τάγματος τῶν Δομε-
νικανῶν.

Τὸ βιβλίον ἐπιγράφεται :

11 Ἰανουαρίου 1923—1928.

εἰς μνήμην
τοῦ βασιλέως—μάρτυρος

Κωνσταντίνου τῆς Ἑλλάδος

Ὁ πρόλογος τοῦ βιβλίου ἀποπνέει τὸ θεῖον
ἄρωμα τῆς ψυχικῆς γαλήνης τῶν ἀνθρώπων,
οἵτινες ἀφιέρωσαν τὴν ζωὴν των εἰς τὴν λα-
τρείαν τοῦ Πλάστου εἶναι ὁ ἐξῆς, ἐν μετα-
φράσει κατὰ λέξιν :

«Ἐπὶ τῇ πενταετίᾳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ
ἀξίου και ἀγαθοῦ βασιλέως, Κωνσταντίνου
τῆς Ἑλλάδος, φρονῶ ὅτι θὰ εἶναι εὐγενὲς
και ἐπιτακτικὸν ἔργον νὰ παρουσιάσω ἐκ
νέου τὴν εἰκόνα Αὐτοῦ εἰς τὴν μνήμην ἐκεί-
νων, οἵτινες ἐθαύμασαν τὰ προτερήματα τοῦ
νοῦ και τῆς καρδίας τοῦ προῶτως ἐκλιπόν-
τος Μονάρχου.

Διὰ τοὺς πιστοὺς αὐτοὺς ἑραστὰς μίᾳς ἀ-
ληθοῦς ἀξίας, συνδεθείσης πρὸς τὴν αὐ-
χίαν, δημοσιεύω και πάλιν ὅσα, ὑπὸ τὴν ἐν-
τύπωσιν τῆς ὁλεθρίας εἰδήσεως, ἔγραψα τὸν
Ἰανουάριον τοῦ 1923 ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς
ἐπιθεωρήσεως «Le battaglie del Mezzo-
giorno».

Εἰς τὰς κρίσεις, ἃς ἐξέφρασα τότε και εἰς
τὰς εὐχάς, ἃς ἠδύχηθην, μολονότι πέντε ἔτη
διέρρευσαν ἔκτοτε, οὐδεμίαν μεταβολὴν ἔχω
νὰ ἐπιφέρω.

Ὁ πόθος μόνον, μὲ τὸν ὅποιον αἱ εὐχαὶ
ἐκείναι ἐδόθησαν, διαφέρει σήμερον—οὐχὶ
ἐν τῇ οὐσίᾳ, ἀλλ' ἐν τῇ ἐκτάσει του.—αὐξη-
θεὶς ἐν θερμότητι και ἐν ἀγίᾳ ἀνυπομονησίᾳ.

Αἱ σεμναὶ αὐταὶ σελίδες ἐπιθυμοῦν νὰ εἰ-

ναι ἐν ταπεινὸν ἄνθος εὐλαβείας και ἀγά-
πης, τὸ ὅποιον ὁ γράφων ἀποστέλλει ἐκ Νεα-
πόλεως, ἐκ τῆς πόλεως, ἣτις συγκεκινημένη
ὑπεδέχθη τὴν σορὸν τοῦ Ἐπιφανοῦς βασι-
λέως, πρὸς τὴν Φλωρεντίαν, τὴν εὐγενῆ πό-
λιν, ἣτις εἶναι ὑπερήφανος φιλοξενούσα τὴν
Αὐγουστὴν, οὐζυγον και τὰς ἀγγελικὰς θυ-
γατέρας τοῦ Μεγάλου και ἣτις μητρικῶς ἐγ-
κλείει εἰς τοὺς κόλπους τῆς τὸν τάφον Ἐκεί-
νου, ὑπὸ χρυσοῦς θόλους, οἵτινες σχηματί-
ζονται ἀνωθέν του ὡς ἀνατολικὸν ὄνειρον
παρὰ τὴν σοβαρὰν ὄχθην τοῦ Ἄρνου.

Νεάπολις. Ἰανουάριος 1927.

P. Pio Ciouti
Ο. Ρ.

Και ὁ ἀγαθὸς κληρικὸς, μὲ τὸ ἰδιάζον ὅ-
φος, ὅπερ διακρίνει τοὺς διανοουμένους με-
σημβρινοὺς Ἰταλοὺς, μὴ ἀπηλλαγμένου και
δλίγης καυστικῆς εἰρωνίας, ἐν τισὶ δὲ και
ιεράς ἀγανακτήσεως, ἀρχεται ὡς ἐξῆς :

Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος

«Ἡ γελοία ἀπόπειρα ἀπομιμήσεως τοῦ 89,
(Σημ. ὑπαινίσσεται προφανῶς ὁ συγγραφεὺς
διὰ τοῦ 89 τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ
1789), ἡ ἐπονομασθεῖσα «Ἐπανάστασις τῶν
συνταγματαρχίσκων» ἐν Ἑλλάδι, δὲν ἐτόλ-
μησε νὰ θέσῃ και τὸν Βασιλέα Κωνσταντί-
νον ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐπισπεύδοντος και
ἐπειγομένου ἐκείνου Φαρισαϊκοῦ της, ὅπερ
ἔσχευ ὡς ἀπεχθὴ ἐπίλογον τὴν ἀναίρεσιν τοῦ
Γούναρη και τῶν λοιπῶν ἐν δυστυχίᾳ συν-
τρόφων του. Ἀλλ' ἐὰν οἱ γελοῖοι Ροβεσπιέ-
ροι τῶν Ἀθηνῶν ἐγνώριζαν τὴν καρδίαν
τοῦ Βασιλέως των, δὲν θὰ ἠδύναντο βε-
βαίως ν' ἀμφιβάλλουν περὶ τοῦ ὅτι ὁ θάνα-
τός Του θὰ ἐπὶ τοσοῦτον ἀφεύκτως ἐν τῇ γῇ τῆς
ἐξορίας.

ποι. Ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας ἔμαθα κατόπιν ἦτον ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας.

Ἐφ' ὅσον ὁ ἀναγνώστης δὲν φαντάζεται ὅτι ἐφεύρηκα τ' ἀνωτέρω, βεβαίως δὲν θὰ περιμένη ν' ἀκούσῃ ὀνόματα καὶ χρονολογίας διὰ τὰ πιστεύσῃ ὅτι εἰς τὰ νησιά, ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Ρόδον, εἶνε τόσο βαρὺς ὁ ἴσκιος τοῦ φασισμοῦ, ὥστε νὰ δημιουργῇ φόβους καὶ ἀπὸ τὰ μᾶλλον ἀκίνδυνα πράγματα. Διὰ τὴν ἐφοβοῦντο αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; Ἔτσι, μόνοι των, ἐπλαττον φανταστικούς κινδύνους ἢ ἤξευραν ὅτι ἂν γνωσθῇ ὅτι ἀνοίξαν τὸ στόμα των καὶ ἐξέφρασαν αἰτιάσεις κατὰ τῶν κατακτητῶν ἡμπορῶν νὰ πάθουν; Κ' ἐπλαθάν κινδύνους ἔτσι μόνον γὰρ νὰ δημιουργήσουν ὑποψίας ἐναντίον συντοπιτῶν των ἢ τοὺς ἔμαθεν ἡ διοίκησις νὰ φοβῶνται καὶ τὸν ἴσκιον των ὅταν μὴ συνίστων νὰ προσέχω ὅταν ὁμιλῶ μετὰ τὸν δαίνα ἢ μετὰ τὸν τάδε!

Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ μεγαλειτέρα ἀπόδειξις τῆς ἐξασκουμένης εἰς τὰ νησιά πίεσεως ἔγκειται εἰς τ' ἀνωτέρω. Θέλετε μιὰν ἀπόδειξιν; Ἐτέρασα, φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ρόδο, ἀπὸ ἑνὸς νησι. Ἐμείνα μιὰ-μιὰμιση ὥρα, ὁ-

σο μένει τὸ ἀτμόπλοιο. Φυσικὰ συνωμίλησα μετὰ τρεῖς ποῦ βρῆκα ἔμπρὸς μου. Μετὰ καιρὸν ἔλαβα στὰς Ἀθήνας γράμμα: «Ἄν πρόκειται νὰ γράψετε ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰ νησιά, μὴ σᾶς φύγῃ λέξις ἂν τυχὸν εἴπατε τίποτε περὶ τῆς συναντήσεώς σας μετὰ τὸν τάδε καὶ τάδε εἰς τὸ νησι δαίνα. Ὅταν ἐφύγατε τοὺς ἐκουβάλησαν εἰς τὴν Ἀστυνομία νὰ δηλώσουν ποῦ σᾶς ἔχουν κρυμμένον».

Φυσικὰ ἦτο γνωστὸν ὅτι δὲν ἐκρύφθηκα εἰς τὸ νησι αὐτὸ, οὔτε σὲ ἄλλο κανένα. Δὲν ἡμπορεῖτε νὰ ἐξέλθετε ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιο, ἂν δὲν τὸ ἐπιτρέψῃ καραμπινιέρος ἐπὶ τῆς κλίμακος, ὁ ὁποῖος παραλαμβάνει τὸ διαβατήριό σας, ἐπιστρεφόμενον στὴν ἐπάνοδο. Καὶ φυσικὰ ἐξηκριβώθη ὅτι ἀφοῦ ἀπεβιβάσθηκα, ἐπέστρεψα, ὥστε κανένα διαβατήριον δὲν ἔμεινε στὰ χεῖρά του. Ἦτο μόνον γὰρ νὰ ξεύρουν οἱ συνομιλήσαντες—τυχαίως—μαζὺ μου, ὅτι τὸ μάτι τῆς Ἀστυνομίας ἦτον ἐπάνω των.

Εἶνε ἀνάγκη ἄλλων ἀποδείξεων; Ἀλλὰ, καὶ χωρὶς ἀνάγκην, θὰ κάμωμε μαζὺ ἕνα γυρὸ στὴ Ρόδο τοῦλάχιστον.

Εἰς τὸ προσεχές: Τὸ Β'. μέρος Ν. Κ.

Ο ΤΡΟΤΣΚΥ ΕΙΣ ΣΙΒΗΡΙΑΝ....

Ἡ εἰδησις τῆς ἀπελάσεως τοῦ Τρότσκι καὶ τῶν ὁμοφρόνων του εἰς Σιβηρίαν, συμπληρουμένη διὰ τῆς προσθήκης ὅτι ὁ τέως Σοβιετικὸς πρεσβευτὴς ἐν Παρίσι Χριστιανὸς Ρακόφσκυ θὰ σταλῇ εἰς ἕν χωρίον ἀπέχον τοῦλάχιστον περὶ τὰ τριακόσια μίλια ἀπὸ τοῦ πλησιέστερου σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, ἐδημοσιεύθη χθὲς εἰς ὅλα τὰ φύλλα, χωρὶς νὰ κάμῃ ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν καὶ ὅσον καὶ τὰ παραδοξότερα τῶν πραγματικῶν θεωροῦνται πλέον φύσικα καὶ πιθανώτατα κατὰ τὴν περιεργὸν μεταπολεμικὴν ἐποχὴν εἰς τὴν ὁποίαν ζῶμεν.

Τὸ σημερινὸν Ρωσικὸν καθεστὼς δὲν ἀνέχεται καμμίαν οὐδαμῶθεν ἀντιπολίτευσιν· καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἐνωσιν σήμερον δὲν ὑπάρχουν οὔτε Τσαρισταί, οὔτε Μενσεβίκτοι, οὔτε Κοινωνικοὶ Ἐπαναστάται, στρέφεται ὁ «σύμτροφος» Στάλιν κατὰ τῶν ἀδιαλλάκτων τῆς ἰδίας του παρατάξεως εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ μέγα μέρος ὀφείλει καὶ τὴν σημερινήν του θέσιν.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς τὰ 1793 ὁ Ροβεσπιέρος ἀπεκεφάλιζε τὸν Δαντὼν, τὸν ἴδιον

Δαντὼν ὅστις εἶχε διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν ἀρπάσῃ τὴν αἰμοσταγῇ κεφαλὴν τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου ΙΣΤ'. καὶ τὴν ἐπέδειξεν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὁποῖον μετὰ ἀλαλαγμοῦ θριάμβου τὴν εἶχεν ἔξῃ πίπτουσιν ὑπὸ τὴν θανάτῳ τῆς λαϊκότητος. Καὶ τότε ὁ Δαντὼν μολοντί ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὁ ὁποῖος διεκήρυττεν ὅτι ἦτο ἡ ἐπανάστασις, συνετρίβη ὑπὸ τὰ πλήγματα τοῦ θηρίου τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐξυπηρετήσῃ ὥπως σήμερον ὁ Λέων Τρότσκι πίπτει ὑπὸ τὰ πλήγματα τῆς Τσέκας καὶ τῶν κρατούντων Μπολσεβίκων οἵτινες κατέχοντες τὴν ἀρχὴν δὲν θέλουν πλέον οὔτε τὰ φῶτα οὔτε τὰς συμβουλὰς τῶν παλαιῶν συνεργατῶν των.

Ὁ Ἰωσήφ Στάλιν εἶναι τὴν στιγμὴν ταύτην πανίσχυρος ἐν Ρωσίᾳ καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς καμμίαν συνδιαλλαγὴν μετὰ τοὺς μειοψηφοῦντας ὁπαδοὺς τοῦ ἀκροῦ Κομμουνισμοῦ εἰς ὃν προδῆλως ἐπάυσε νὰ πιστεύῃ.

Τὰ οικονομικὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις εἶναι τεράστια καὶ ἀπαιτοῦν θύσας μεγάλας εἰς τὰς ὁποίας θὰ προβοῦν σήμερον οἱ κυβερνήται

τῆς Μόσχας, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰς διαμαρτυρίας ἐκείνων οὓς θὰ θιγῶν τὰ νέα των μέτρα.

Εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν ὑπάρχουν δύο μεγάλα προβλήματα τὰ ὁποῖα τὸ σημερινὸν καθεστὼς πρέπει νὰ λύσῃ διὰ παντὸς τρόπου ἂν θέλῃ νὰ ἐπιπλεύσῃ. Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ζητημάτων τούτων εἶναι ἡ ἀκρίβεια τῶν Βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα καθιστᾷ ἀπρόσιτα εἰς τὸν πολὺν Λαόν. Τὸ δεύτερον εἶναι ἡ ὑποτίμησις τῶν Γεωργικῶν προϊόντων ἢ ὁποῖα ἀπελπίζει τοὺς χωρικοὺς. Ἐφ' ὅσον ἡ Ρωσσία παραμένει χώρα κατ' ἐξοχὴν γεωργικὴ ἔχουσα ἀνάγκην νὰ ἀνταλλάσῃ τὰ γεωργικά της προϊόντα πρὸς τὰ βιομηχανικά τοιαῦτα, εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς υποχρεώσεως νὰ εὕρῃ κάποια ἀναλογία μεταξὺ τῶν δύο τούτων τιμολογίων.

Ἡ βιομηχανικὴ προαγωγή εἰς τὴν Ρωσίαν τῆς σήμερον εἶναι πολὺ μικρότερα τῶν ἄλλων χωρῶν, καὶ πολυδάπανος, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν συνθηκῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας λειτουργοῦν τὰ Σοβιετικὰ ἐργοστάσια καὶ τῶν

ἡμερομισθίων τὰ ὁποῖα πληρώνουν. Κατὰ συνέπειαν ὁ γεωργικὸς πληθυσμὸς ὅστις χρειάζεται τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα εἶναι υποχρεωμένος νὰ πληρώσῃ μεγάλας τιμὰς τὰς ὁποίας ὅμως δὲν δύναται νὰ εὕρῃ διὰ τὰ ὑποτιμημένα γεωργικά προϊόντα του.

Ὁ ἀγρότης Στάλιν ἐννοεῖ νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τοῦτο καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν μεταξὺ τῶν δύο τούτων παραγόντων δυσαναλογίαν. Διὰ νὰ κάμῃ ὅμως τοῦτο ἔχει ἀνάγκην νὰ καταστήσῃ εὐθυνοτέραν καὶ οικονομικωτέραν τὴν βιομηχανικὴν παραγωγὴν εἰσάγων τις οἶδε ποίας καινοτομίας. Φυσικὰ προκειμένου νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τοιοῦτον πρόγραμμῳ ὁ Στάλιν ἐσκέφθη νὰ ἐξουδετερώσῃ κάθε ἀντίδρασιν καὶ νὰ καταστήσῃ ἀκινδύνους τοὺς πρὸς αὐτὸν διαφωνοῦντας. Καὶ οὕτως ὁ Τρότσκι καὶ οἱ φίλοι του ἐστάλησαν εἰς τὴν Σιβηρίαν ὥστε νὰ μείνῃ ἐλεύθερον τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς νέας οικονομικῆς πολιτικῆς τοῦ Στάλιν.

«Νέα Ὑόρκη».

ΑΔΑΜ ΠΟΛΥΖΩΓΙΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΧΙΜΠΕΝ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ

Ὁ Μάρτυς διὰ τὸ μαρτύριον τοῦ Λαοῦ Του.

Ἀπὸ τὸ περίφημον βιβλίον τοῦ ἀμερικανοῦ δημοσιογράφου Πάξτον Χίμπεν, τοῦ εὐλκρινεῦς αὐτοῦ φίλου τῆς Ἑλλάδος, «Κωνσταντίνος Α' καὶ ὁ λαὸς του» τὸ ὁποῖον κατὰ μέγα μέρος ἐδημοσιεύσαμεν, παραλαμβάνομεν σήμερον καὶ τὴν ἐπομένην περικοπήν. Εἶναι μία συνέντευξις τοῦ Χίμπεν μετὰ τοῦ μάρτυρος Βασιλέως, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ ἀγριωτέρου ἀποκλεισμοῦ.

«Τὴν 14ην Ἰανουαρίου, λέγει ὁ Χίμπεν πρῶτην τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ἐλληνικὸν ἡμερολόγιον, ἀπεχαιρέτισα τὸν Βασιλέα, τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον οἱ συμπολίται του ἀποκαλοῦν κουμπάρον των. Ὁμιλος ἐλλήνων μετὰς λευκὰς φουστάνελλας τῶν ἡλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα ὥπως συνειθίζετο, διὰ νὰ τραγουδήσῃ διάφορα τραγούδια, ἡρωικά καὶ ἐγκωμιαστικά τοῦ Βασιλέως. Ὅταν ὁ ὅμιλος ἀπῆλθεν, περιπατοῦμεν μαζὺ εἰς τὸ γρχαῖόν του, κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ ὁποῦ, κατέπεσε μιὰ δόμβα, ἀπὸ τὰς ριφθείσας ὑπὸ

τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, κατὰ τὸν βομβαρδισμόν τῆς 15ης Νοεμβρίου.

— Δυσκοῦμαι διότι μὴ ἐγκυκαταλείπετε, εἶπεν ἀποτόμως ὁ Βασιλεὺς. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα κανεὶς, ἄνδρας ἢ γυναῖκα, ὁ ὁποῖος νὰ μὴν ἀντιλαμβάνεται τί μέγαλον πρᾶγμα ἦτο δι' ἡμᾶς, κατὰ τὴν κρίσιμωτέραν αὐτὴν περίοδον τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας, νὰ ἔχωμεν ἐδῶ ἕνα ἀμερικανὸν δημοσιογράφον, ὁ ὁποῖος νὰ δύναται νὰ λέγῃ μετ' ἀπολύτου ἀμεροληψίας, τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῶν συμβαινόντων. Μοῦ εἶπον ἐν τούτοις, ὅτι πολλὰ τῶν τηλεγραφημάτων σας διὰ τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας δὲν κατάρθωσαν νὰ περάσουν ποτὲ ἀπὸ τοῦ λογοκριτῆς».

Ὁ Βασιλεὺς ἐγέλασε γέλωτα πικρὸν.

«Δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε τίποτε μαζὺ μου προσέθετε Ἐγὼ δὲν σᾶς ἔκαμα τίποτε».

«Τρομάζω ὅταν σκέπτομαι ὅτι δὲν ὑπάρχει τρόπος ἐπικοινωνίας μετὰ τὸν λοιπὸν κόσμον. Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ἐγκα-

θείρκεται, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐπικοινωνίαν μας με τὸν λοιπὸν κόσμον. Τὰ περιεργότερα, τὰ προσβλητικώτερα, τὰ ἀναιδέστερα τῶν ψευδῶν δημοσιεύονται καθημερινῶς εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν τύπον ὡς συμβαίνοντα ἐν Ἑλλάδι, γραφόμενα κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀπὸ τοῦς δημοσιογράφους ἐκείνους εἰ ὅποιοι δὲν βλέπουν τὰ πράγματα δι' ἴδιον λογαριασμόν. Καὶ ἔσαν ἡ κυβερνήσις μου στέλλει ἐπιστήμους διαφεύσεις τῶν γραφομένων εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν τύπον, αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες δὲν δημοσιεύουν τὰς διαφεύσεις. Διαβάσατε αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν. Ὅπως βλέπετε, πρέσβειται ἀπὸ τὸν τέως δῆμαρχον Μπενάκη, ὁ ὁποῖος συνελήφθη τὴν 19ην Δεκεμβρίου, κατὰ τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν θενίελικὴν ἐπανάστασιν. Μία γαλλικὴ ἐφημερίς ἐδημοσίευσεν ἕνα μῦθον, κατὰ τὸν ὅποιον, ὁ κ. Μπενάκης τόσον ἐκακοποιήθη ὥστε ὁ δεξιὸς του βραχίον ἀπεκρίθη, καὶ εὐρίσκεται εἰς κίνδυνον θανάτου. Ὁ κ. Μπενάκης ἐν τούτοις πᾶν ἄλλο ἢ τὸν βραχίονα ἔχει ἀποκεκομμένον, μὴ γράφει αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν, ὅπως βλέπετε, ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὸν τρόπον με τὸν ὁποῖον τὸν συμπεριετέθησαν καὶ με βεβαίως, ὅτι εἶναι ὁ νομιμωδέστερος καὶ μᾶλλον ἀφωσιωμένος μου ὑπὸ ἡγεσίας. Ὁ πρεσβευτὴς σας κ. Νιρόππερς, αὐτὸς ὁ ἴδιος, προέβη εἰς ἀνάκρισιν διὰ τὴν διαπίστωσιν τοῦ τρόπου τῆς συμπεριφορᾶς πρὸς τοὺς φυλακισθέντας ὡς μετασχόντας τῆς ἀποτυχούσης στάσεως τῆς 18ης καὶ 19ης Νοεμβρίου καὶ μὴ εἶπεν ὅτι ἡ συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς συλληφθέντας ἦτο καλλίστη. Ἡ κυβερνήσις μου ἐν τοσούτῳ ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν γαλλικὸν τύπον μίαν διάφυσιν τῆς ἱστορίας τοῦ Μπενάκη ὡς ἐπίσης καὶ πολλῶν ἄλλων παρομοίων ἐπινοήσεων. Ἄλλ' οὐδέποτε ἤκουσα ὅτι οἱ ἀδελφοὶ τῶν διαφεύσεων αὐτῶν ἐδημοσίευσαν.

«Υστερὰ ἀπὸ ἑλὰ αὐτὰ ὅ,τι καὶ ἂν ζητήσωμεν εἶναι μία ἀπλὴ κωμωδία. Ἀκόμη δὲ εἶναι μάταιον τὸ νὰ ζητοῦμεν νὰ διακηρύξωμεν τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν λοιπὸν κόσμον, ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας. Σκληρῶς ἐδοκιμάσθημεν κατὰ τὰ δύο τελευταῖα αὐτὰ ἔτη, καὶ ὅ,τι ἡ συμμαχικὴ ἐπέμβασις εἰς πᾶν πρᾶγμα ἀφορῶν τὴν ἰδιωτικὴν μου ζωὴν, ἐπιστολάς, τηλεγραφήματα, ἀστοκμίαν, ὅτι δὴ ποτε καθημερινῶς ἐνετείνετο. Πιστεύω νὰ γνωρίζετε ὅτι διὰ νὰ λάβῃ ἡ κόμη μου, ἡ πριγκίπισσα Ἀλίκη τοῦ Βάττεμβεργ ἕνα συγχαρητήριον τηλεγράφημα ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ μητέρα της, ἐχρειάσθη ἡ εὐγενὴς ἐπέμβασις

τῆς ἐνταῦθα Βρετανικῆς πρεσβείας, διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια!

«Επίσης, μετὰ τὴν ἀνάμειξιν τῶν αὐτῶν εἰς τὰ ἐσωτερικά μας ἢ Ἀγγλίας καὶ ἢ Γαλλίας ἰδίᾳ, κατάρθωσαν νὰ ἀποφενώσουν τὸν θαυμασμόν, τὴν συμπάθειαν, αὐτὴν τὴν ἀφωσιωσιν τὴν ὁποίαν ἡ θάνατος πρὸς αὐτὰς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ πολέμου. Καὶ ἡ ἀφωσιωσις αὐτῇ ἦτο παράδοσις ὁμόθυμος ἐν Ἑλλάδι. Εἶμαι στρατιώτης καὶ δὲν γνωρίζω τίποτε ἀπὸ πολιτικὴν, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ὅταν κανεὶς προβαίνει μετὰ ὅλον σχεδὸν τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας ἀφωσιωμένον εἰς αὐτὸν καὶ καὶ καταλήγει νὰ ἔχῃ σχεδὸν ὅλον τὸν πληθυσμὸν ἐναντίον του, σημαίνει ὅτι δὲν ἐπέτυχε καλὰ. Καὶ καταλαβαίνει καλὰ πῶς οἱ ἐπιτυχόντες τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ, προσπαθοῦν νὰ δικαιολογήσουν ἐκυτοῦς, ὑπερβάλλοντες τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας προῦκάλεσαν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, διμιλοῦντες περὶ ἑλληνικῆς προδοσίας καὶ περὶ τῆς παμμεγίστης καὶ οὐλοῦρας ὀργανώσεως τῆς γερμανικῆς προπυγάνδας, ἢ ὁποία προῦκάλεσε τὴν ἀποτυχίαν τῶν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς πληρώνει δὲ αὐτὰς τῶρα, μετὰ σκληρὰς δοκιμασίας μετὰ θανάτους λόγῳ τῆς πείνης. Καὶ αὐτὰ διότι ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία διέπραξαν τὸ λάθος νὰ πιστεύουν πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, ὁ Βενιζέλος, ἡ δύνατο νὰ τοὺς παραδώσῃ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὰς δυνάμεις τῆς Ἀντάντ, ὅποτεδῆποτε τὸ ἀπῆλθον τὰ συμφέροντα τῆς Ἀντάντ, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀνεξαρτήτου κράτους. Καὶ μᾶς ὑπέβαλον εἰς τὸν σκληρὰν αὐτὴν δοκιμασίαν.

«Δύο πράγματα πρέχουν κατὰ τὴν ἀπέλπισιν πάλην τῆς σωτηρίας μας ἀπὸ τῆς καταστροφῆς, τὰ ὁποῖα σᾶς ζητῶ, νὰ ἐκθέσετε, εἰ δυνατόν, πρὸς τὸν ἀμερικανικὸν λαόν. Τὰ ἄλλα θὰ διαφωτισθοῦν κάποτε. Ὅλοι οἱ ἀποκλεισμοὶ καὶ ὅλοι αἱ λογοκρισίαι δὲν δύνανται νὰ ἀποκρύπτουν αἰωνίως τὴν ἀλήθειαν. Φυσικὰ, λέγων αὐτὰ, δὲν ἐγκαλῶ τὰς δυνάμεις τῆς Ἀντάντ. Ἐννοῶ ὅτι ἔχουν πολλὰ ἄλλα πράγματα νὰ σκέπτονται περὶ τῆς Ἑλλάδος. Ὅ,τι λέγω σκοπὸν ἔχει νὰ ὑποδοχθῇ αὐτὰς ὅπως ἀποδώσουν δικαιοσύνην πρὸς ἐκυτὰς καὶ πρὸς ἡμᾶς, ἕνα μικρὸν ἔθνος.

«Τὸ πρῶτον εἶνε τοῦτο: Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν δύο προβλήματα, τὸ ἕνα ἐσωτερικόν, τὸ ἄλλο ἐξωτερικόν. Αἱ δυνάμεις τῆς Ἀντάντ διέπραξαν τὸ θεμελιῶδες σφάλμα νὰ συνθερῶναι τὰ δύο προβλήματα ὡς ἓν.

Εἶπον πρὸς ἐαυτὰς: Ὁ Βενιζέλος εἶνε ὁ ἰσχυρότερος ἄνθρωπος ἐν Ἑλλάδι καὶ μᾶς εἶνε ὁλοφύχως ἀφωσιωμένος. Δύναται νὰ μᾶς παραδώσῃ τοὺς Ἑλληνας ὅποτεδῆποτε καὶ ὅποτεδῆποτε τοὺς χρειάζομεθα νὰ τοὺς ἀποστείλῃ. Ἀς ὑποδοχθῶμεν τὸν Βενιζέλον καὶ ἂν θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ θὰ μᾶς τὸν ἀποστείλῃ.

«Πολὺ καλὰ. Ἐπλανῶντο ὅμως, διότι ὡς θὰ εἶδατε σεις ὁ ἴδιος ὅπου εἰσθε εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Βενιζέλος πιθανὸν νὰ ἦτο ὁ ἰσχυρότερος ἄνθρωπος ἐν Ἑλλάδι, ὅπως ἐπίστευον. Καθ' ἣν στιγμὴν ὅμως ἐδοκίμασε νὰ στρέψῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀντάντ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ὡς νὰ εἴμεθα λεγεῶνες μισθοφόρων, κατέστη ὁ ἀσθενέστερος ἐν Ἑλλάδι ἄνθρωπος καὶ ὁ περισσότερον περιφρονημένος. Αὐτὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα κανεὶς δὲν παραδίδει τοὺς Ἑλληνας. Ἀποφασίζουν περὶ τῆς τύχης τῶν ὅπως ἕνας λαὸς ἐλεύθερος καὶ ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ρωσσία μαζὺ, δὲν δύναται νὰ μεταβάλουν τὴν ἀπόφασίν του, εἴτε διὰ τῆς βίας τῶν ὅπλων, εἴτε διὰ τῶν στερήσεων. Καὶ ἐδοκίμασαν ἀμφοτέρω. Ὡς πρὸς τὸν Βενιζέλον, εἴχατε καὶ σεις εἰς τὴν χώραν σας, ἕνα ἀληθινὰ μεγάλον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος κάποτε ὑπῆρξεν ἀντιπρόεδρος τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν καὶ ὁ ὁποῖος ἐσχεδιάσε νὰ χωρίσῃ εἰς δύο μέρη τὴν πατρίδα σας

καὶ νὰ ἀνακηρύξῃ ἐαυτὸν κυβερνήτην τοῦ ἀποχωρισθέντος τμήματος.

—Ἡ Μεγαλειότης σας ἐννοεῖ τὸν Ἀαρὼν Μπούρρ; ἠρώτησα.

—Ἀκριβῶς. Ἀλλ' αὐτὸς ἐσχεδίασε μόνον κατὰ τὸ ὅποιον οὐδέποτε ἐπραγματοποιήσεν. Ὁ Βενιζέλος τῇ βοήθειᾳ τῶν συμμάχων δυνάμεων—διότι οὐδέποτε θὰ τὸ κατάρθωνεν ἄνευ αὐτῶν—ἐπέτυχεν ὅ,τι ἐζητεῖ διὰ τοῦ στασιαστικοῦ τοῦ κινήματος. Σεις ὀνομάζετε τὸν Ἀαρὼν Μπούρρ προδότην. Ὁραῖα, ἔτσι ἀποκαλεῖ τὸν Βενιζέλον καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαός.

»Διεσπάρη ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὁ Βενιζέλος ἀγωνίζεται ἐν Ἑλλάδι διὰ τὰς φιλελευθέρους ἀρχὰς καὶ οἱ ἀντίπαλοί του διὰ τὸν δεσποτισμὸν καὶ τὸν μιλιταρισμὸν. Ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον συμβαίνει. Ὁ Βενιζέλος ἀγωνίζεται ὑπὲρ παντὸς πράγματος ἐξυπηρετοῦντος τὸ ἴδιον συμφέρον. Αἱ ἀρχαὶ του περὶ διακυβερνήσεως βασιζονται εἰς τὴν δικτατορίαν. Κάτι, ὡς εἶδος μεξικανικῆς κυβερνήσεως. Ὅταν ἦτο πρωθυπουργός, διεργήγυνε τὰς σχέσεις του μετὰ πάντα ἄνθρωπον τοῦ μὲν νὰ διαφωνήσῃ μετ' αὐτοῦ, ἐντὸς τοῦ κόμματος αὐτοῦ.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος τῆς συνεντεύξεως τοῦ Χίμπεν μετὰ τὸν μάργου Βασιλέα.

Η ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ

Ἡ συγκοινωνιακὴ πολιτικὴ τῆς Οἰκουμένης Κυβερνήσεως ὅσον καὶ ἡ τῆς διαδόχου αὐτῆς, διευτυπώθη εἰς Νόμον ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς Βουλῆς, αἱ διατάξεις τοῦ ὁποῖου ἀποβλέπουν τὴν σύναψιν μετὰ Ἑλληνικῆς Τεχνικῆς Ἐταιρίας συμβάσεως κατασκευῆς δικτύου ὁδῶν κατ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ συντηρήσεως αὐτῶν. Ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως εἶναι εἰκοσαετής. Κατὰ τὸν ἐνεργηθέντα δημόσιον διαγωνισμόν μετῃ σὺν διάφοροι τεχνικοὶ ὁμίλοι, ἐκρίθησαν δὲ τῶν ὁμίλων τούτων ὡς ἄξιοι προσοχῆς μόνον αἱ προτάσεις Μακρή-Σέλλ καὶ Πρεζάνη-Μπλάιερ. Κατὰ τὸν Νόμον, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θὰ προυτίμα τὰς προτάσεις ἐκείνας, αἵτινες θὰ ἐξησφαλίζον ἀ π ο λ ῶ τ ω ς τὴν

ἀριότητα τοῦ ἀναληφθέντος μεγάλου ἔργου.

Ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ, ὡς εἶναι ἤδη γνωστὸν, ἐδημιουργήθη διαφωνία, τῶν μὲν κ. κ. Μιχαλακοπούλου, Μεταξᾶ Καφαντάρη προκρινάντων τὰς προτάσεις τοῦ ὁμίλου Μακρή-Σέλλ, τοῦ δὲ κ. Παπαναστασίου προτείναντος ἡ τὴν ἀνάθεσιν τοῦ ἔργου εἰς τὸν ὁμῖλον Πρεζάνη-Μπλάιερ, ἢ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ διαγωνισμοῦ. Ἡ διαφωνία αὕτη ἦγαγεν εἰς τὴν παραίτησιν τῆς Κυβερνήσεως.

Δὲν πρόκειται νὰ ἐισχωρήσωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας, οὔτε τῶν προτάσεων τῶν δύο ὁμίλων οὔτε τῶν ἀπόψεων τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰς προτάσεις ταύτας. Πρόθεσις ἡμῶν εἶνε

ή διατύπωσης της εϋχης όπως ή νέα Κυβέρνησις, της οποίας τα μέλη εν τῇ προκατόχῳ Κυβερνήσει ἐξεδήλωσαν γνώμην ὑπὲρ της προτιμήσεως τῶν ἀπόψεων τοῦ δμίλου Μακρῆ, χωρήσῃ ἀνευ ἐνδοιασμῶν καὶ ἀνευ ἀμφιταλαντεύσεων εἰς τὴν ἐφαρμογὴν της ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ της Συγκοινωνίας κ. Μεταξά χαραχθείσης συγκοινωνιακῆς πολιτικῆς.

Τὸ πολυθρύλλητον ζήτημα της ὁδοποιίας εἶνε αὐτόχρομα ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου διὰ τὴν Ἑλλάδα. Διότι ἡ χώρα ἡμῶν, ὀρεινὴ καὶ ἀνώμαλος κατὰ τὸ μέγιστον μέρος αὐτῆς, εἶνε καταδικασμένη εἰς ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν φτωχίαν, ἐνεκα της πρωτογόνου καταστάσεως της συγκοινωνίας εἰς τὰ ἔνδον αὐτῆς. Πολυτιμώτατοι πόροι τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ ὑπεδάφους αὐτῆς διατελοῦσιν εἰς πλήρη ἀχρησίευσιν, ἐνεκα τούτου τὸ μαρτύριον τῶν κατοίκων τῶν ἀσυγκοινωνητῶν μερῶν της, κατὰ τὰς μετακινήσεις των πρὸς τὰ κέντρα διὰ διαφόρους ἀνάγκας των καὶ ὑποχρεώσεις των, εἶναι ἀληθῶς ἀξίον θρήνου. Διὰ τοῦτο ἐχαρακτηρίσαμεν τὸ ζήτημα της κατασκευῆς τῶν ὁδῶν εἰς ὅλην τὴν χώραν—διότι αὐτὴ εἶνε ἡ ἀποψις της σχετικῆς συμβάσεως—ὡς ζήτημα ἐξόδου αὐτῆς ἐκ τοῦ θανάτου ἀπὸ ἀπόψεως πρακτικῆς ζωῆς, ἀπόψεως ἐμπορικῆς, βιομηχανικῆς καὶ κοινωνικότητος ἀπὸ ἀπόψεως Ἑθνικῆς οἰκονομίας. Δεδομένης δὲ της συγχρόνου τεραστίας ἀναπύξεως της αὐτοκινητικῆς συγκοινωνίας, ἡ κατασκευὴ ὁδῶν ἐν Ἑλλάδι ὄχι μόνον θὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς πλήρη σιδηροδρομικὴν σύνδεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ θὰ δημιουργήσῃ μεγάλην ἐργατικὴν καὶ ἐπιχειρηματικὴν αὐτοκινητικὴν κίνησιν. Ὁ κ. Ὑπουργὸς της Συγκοινωνίας, εἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ὁποίου κυρίως ὀφείλεται ἡ ἐφαρμογὴ της πολιτικῆς ταύτης, θὰ συνδέσῃ ἀληθῶς τὸ ὄνομά του με ἐνεργητικώτατον καὶ ἀναγεννητικὸν διὰ τὴν χώραν γεγονός. Ἡ δὲ ἀνάληψις τοῦ ἔργου παρὰ τοῦ Οἴκου Μακρῆ—Σέλ, ἡ βεβαιότης, διότι πολὺν ἀπέχει ὁ ἕτερος τῶν ἀπομεινάντων Οἴκων ἀπὸ τοῦ νὰ δύναται νὰ τὸν ἀνταγωνισθῇ, κατὰ πᾶσαν ἀποψιν,—εἶνε καὶ ἀσφαλεστάτη καὶ ἀπόλυτος ἐγγύησις, διὰ τὸ ἔργον τοῦτο θὰ εἶνε πρότυπον ἐκτελέσεως, διότι ὁ κ. Πανσανίας Μακρῆς δὲν εἶναι μόνον δαιμονίου ἐπιχειρηματικότητος ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ εὐσυνειδησίας

καὶ φιλοτιμίας τοιαύτης ἡ ὁποία δύναται νὰ θεωρηθῇ αὐτόχρομα ὡς μία παράδοξος ἐξαίρεσις εἰς τοὺς ὑπόπτους καὶ ἀκαθάρτους τοῦτους καιροὺς μας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ λεηλατικὴ καὶ ληστρικὴ διάθεσις, ἡ ἀπάτη καὶ ἡ ἀσυναισθησία πάσης εὐθύνης φαίνεται ὅτι ἀποτελοῦν τὸν ἐνδυνάμεικτον καὶ προέχον γνώρισμα τῶν χαρακτηρῶν. Ὁ Οἶκος Μακρῆ κατέρχεται ἠθικῶς, ὕλικῶς καὶ τεχνικῶς πάνοπλος εἰς τὸ τεράστιον τοῦτο ἔργον. Πρόκειται περὶ ἔργον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπαιτήσῃ ἐκατομμύρια ἐκατομμυρίων, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται εὐκόλως νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐὰν ἀτελῶς καὶ κἀκοπίσως ἐκτελεσθῇ. Καὶ πρὸς τοῦτους, περὶ ἔργου, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ ἐργασίαν καὶ συντήρησιν εἰς τόσους καὶ παντὸς εἶδους ἐργάτας καὶ τεχνίτας. Διὰ τοῦτο δὲν εἶνε τοῦ τυχόντος. Ὁ δὲ κ. Μακρῆς, πολὺν ἀπέχων ἀπὸ τοῦ νὰ καταλέγεται μετὰ τῶν τυχόντων ὑπὸ ἔκποσιν ἐπιχειρηματικὴν καὶ δημιουργικὴν, εἶνε πρὸς τοῦτους καὶ κολλοσὸς ἐντιμότητος. Ἡ ἀπευθυνθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν κ. Ζαῦμην ἐπιστολὴ δι' ἧς ζητεῖ τὴν ὑπὸ της Βουλῆς ἐπαναθέσασιν τῶν προτάσεων εἶνε τρανὸν δείγμα της εὐσυνειδησίας ἧς διέπει αὐτόν.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

«Ἀμερόληπτον» — Θεσσαλονίκην. — Κακῶς φρονεῖτε ὅτι ἡ «Νέα Ἐποχὴ» ἔχασε τὸν χαρακτῆρα της τῆς ἀντικειμενικῆς πολιτικῆς ἐπιθεωρήσεως ὡς ἐξεδόθη, καὶ μετεβλήθη εἰς ἐμπαιθεῖς ἀντιβενεζελικὸν δημοσιογραφικὸν ὄργανον, διότι ἡ «Νέα Ἐποχὴ» ἀπὸ της ἐκδόσεώς της διεκήρυξε τὰς ὑπὲρ της Βασιλείας Ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις της. «Ἀνὸς βασιλόφρων ἀγὼν της ἐνεταῖ» — σημεῖον τῶν καιρῶν οὗς διανύομεν—δὲν ἐπεται ὅτι ἐμπάθεια πολιτικὴ ἐξωθεῖ αὐτὴν εἰς τὴν ἔντασιν ταύτην τοῦ ἀγῶνός της.

Ἀμερόληπτα, ἀνεξάρτητα, ἀντικειμενικά, οὐδέτερα, ἄχροα, δημοσιογραφικὰ ὄργανα ἐν Ἑλλάδι, δὲν δύνανται νὰ εὐδοκμήσουσι οὔτε προκαλοῦν τοῦ κοινῶς τὴν προσοχὴν. Ἡ πιστεύετε εἰς τὴν δημοκρατίαν καὶ τότε λέγεσθε δημοκρατικός, ἢ πιστεύετε εἰς τὴν Βασιλείαν καὶ λέγεσθε Βασιλικός, ἢ εἰς τὸν Λένιν καὶ λέγεσθε Μπολσεβίκος. «Ἀμερόληπτος» σημαίνει μὴ δὲν καὶ δι' ἑνα μηδενικὸν ὁμολογοῦμεν, δὲν ἤξιζεν οὔτε ἡ μικρὰ αὕτη ἀπάντησις.

Ο ΑΓΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΙΝ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

(Διάλεξις γενομένη ἐν τῷ Δικηγορικῷ Συλλόγῳ Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ δικηγόρου κ. Κωνστ. Μιλτ. Καραζίδου).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Γ') Ἦδη ἐξετάσωμεν καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν τρίτην ἀντίρρῃσιν, τοῦτέστι της ἑλλείψεως Διεθνούς Ἐκτελεστικοῦ Ὁργάνου.

1ον) Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ὡς πρῶτον ἐπιχειρήματα ἀπαντῶμεν ὅτι ἡ ἀνυπαρξία της ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, δὲν συνεπάγεται τὴν ἀνυπαρξίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δικαίου. Τοσαῦτα εἵπομεν ἀνωτέρω εἰς ἀντίκρουσιν παρομοίων ἐπιχειρημάτων, ὥστε παρέλκει τελείως ἐνταῦθα ἡ εἰδικὴ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου ἀνασκευή. Θὰ εἴμεθα ὅμως περίεργοι νὰ μάθωμεν, τίνα γνώμην θὰ εἶχον περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ Δικαίου ἀνευ ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, οἱ ταῦτα ὑποστηρίζοντες, ἀν οὗτοι κρατοῦντες ἀνὰ χεῖρας ἀπόφασιν δικαστηρίου ὑποχρεώσαν τὸν ὀφειλέτην αὐτῶν νὰ τοῖς καταβάλλῃ τὸ ὀφειλόμενον καὶ μεταβαίνοντες παρ' αὐτῶν, ἐλάμβανον, ἀντὶ χρημάτων, σκώμματα καὶ λακτίσματα!

2ον) Ἐλθωμεν ὅθεν εἰς τὰ ἀκόλουθα ἐπιχειρήματα α) ὅτι ἐν τῷ Δ. Δικαίῳ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία καὶ αἱ μέσῳ αὐτῆς κυρώσεις δὲν εἶναι ἄγνωστοι, με μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι αὗται εἰσὶν «ἀγαν δαπανηραὶ εἰς αἷμα καὶ χρῆμα», (διὰ της διατυπώσεως ταύτης ὑπονοουμένου τοῦ πολέμου) καὶ β) ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ἀποτελεῖ ἄρνησιν τοῦ Δ. Δικαίου. Τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα εὐρίσκονται μὲν ἐν μεγίστῃ πρὸς ἄλληλα ἁρμονίᾳ, ἀτε τοῦ δευτέρου ἐρειδομένου ἐπὶ τοῦ πρώτου, ἀλλὰ καὶ ἐν τελείᾳ δυσἁρμονίᾳ πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον.

Ἀληθῶς, τὸ νὰ ὑποστηρίζωμεν ὅτι βιοὶ ὑπὸ τάξιν ἐννομον καὶ καθεστῶς Δικαίου, μία κοινωνία, ἀνθρώπων ἢ ἐθνῶν, της οποίας τὰ μέλη εἶναι ὑπόχρεα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ συμφέροντά των με τὴν σπάθην ἀνὰ χεῖρας, τοῦτο εἶναι πρᾶγμα, ὁμολογουμένως ὑπερβαῖνον τὰ ὅρια της λογικῆς. Ἀλλὰ τότε τίς θὰ ἦτο, ἐν τῇ κοινωνίᾳ ταύτῃ, ἡ τύχη τῶν μὴ δυναμένων νὰ κρατῶσι ἢ νὰ ἔχωσι τὴν σπάθην; Ποία ἡ σημασία της ὑπάρξεως κανόνων δικαίου ἢ ποινικοῦ δικαίου, διὰ τὸ ἄτομον καὶ ποία ἡ σημασία της ὑπάρξεως διεθνῶν κανόνων διὰ τὸ Κράτος, ὅταν ἀμφότερα, ὑπόχρεα ὄντα νὰ ἐπιβάλλωσι αὐτοδυνάμως

τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τούτων θὰ ἐστεροῦντο τῶν ἁρμοδίων μέσων ὅταν δὲν θὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ δαπανήσωσι «ἀγαν αἷμα καὶ χρῆμα»!

3ον) Περαιτέρω λέγεται ὅτι ἐν τῷ Δ. Δικαίῳ σπουδαῖον ἀναγκαστικὸν μέσον ὑπάρχει ἡ «κοινὴ γνώμη». Ἀλλ', ἐρωτῶμεν, ποία κοινὴ γνώμη; Ἡ «ἐσωτερικὴ», δηλ. ἡ τῶν πολιτῶν Πολιτείας τινὸς περὶ τινος ζητήματος διεθνὸς φύσεως ἀφορῶντος αὐτήν; Ἀλλ' αὕτη ἡ «ἐσωτερικὴ» κοινὴ γνώμη ἐξαργάται καὶ διαμορφοῦται ἐκ τῶν συμφερόντων της Πολιτείας ταύτης, τοῦτο, ἄλλωστε εἶναι φυσικόν, διότι ἕκαστος φρονεῖ ὅτι ἡ Πατρίς αὐτοῦ εἶναι τὸ ἄριστον καὶ ὑποδειγματικὸν Κράτος, πάντοτε δὲ δέχεται ἀνεπιφυλάκτως τὴν ἐν τινι ζητήματι ἀποψιν της Πατρίδος του ὡς ὀρθὴν, ἀπλούστατα, διότι ἐλαύνεται ἀπὸ της ιδέας τοῦ συμφεροντός του, ὅπερ κατὰ κανόνα συμπίπτει πρὸς τὸ συμφέρον της Πατρίδος του. Ἡ ἄφ' ἑτέρου, ἐρωτῶμεν, ἡ διεθνὴς κοινὴ γνώμη; Ἀλλ' ἀνεκὰθεν ἡ ἐνέργεια ταύτης ὑπῆρξε πλατωνικὴ περιορισθεῖσα εἰς τὴν ἐκφρασιν συμπαθειῶν ἢ τὴν διατύπωσιν εὐχῶν, αἵτινες, βεβαίως, καθ' ἑαυτὰς οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐξαναστατικὴν δύναμιν.

Πλὴν ὅμως τῶν, ὅσα ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, ἐπιχειρημάτων, οἱ Διεθνολόγοι ἐπικαλοῦνται καὶ τὴν ἱστορίαν πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν κατὰ τοῦ Δ. Δικαίου ἀντιρρήσεων. Ἐκ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, τίνα ἀναφέρονται ὡς παραδείγματα κυρώσεων τοῦ Δ. Δικαίου, πρὸς ἀποφυγὴν ἀπεραντολογίας, θὰ ἐξετάσωμεν τινὰ μόνον, μνημονεύόμενα ἐν νεωτάτῳ Ἑλληνικῷ συγγράματι, περὶ Διεθνούς Δικαίου, τῷ τοῦ σεβαστοῦ μοι Διδασκάλου κ. Στυλιανοῦ Σεφεριάδου. Οὕτω:

1ον) Γίνεσθαι λόγος περὶ τοῦ κατὰ τὸ 1780 συνασπισμοῦ τῶν οὐδετέρων κατὰ της Ἀγγλίας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὡς γνωστόν, διήρκει ὁ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ τῶν ἀποστατίδων ἀποικιῶν αὐτῆς ἐν Β. Ἀμερικῇ πόλεμος. Αἱ τότε πρωτεύουσαι δυνάμεις Γαλλία, Ἰσπανία καὶ Ῥωσσία, διαβλέπουσαι τὴν ἐν τῷ ἀποχωρισμῷ τῶν ἐν λόγῳ ἀποικιῶν ἐξασθένειν της Ἀγγλίας, ἀντιζήλου τότε ἐπικινδύνου, αἱ μὲν δύο πρώται συμ-

σιν εὐχῶν! Ἡμεῖς ὅμως πιεζόμενοι ὑπὸ τοῦ διαρκούντος αποκλεισμοῦ, ἠναγκάσθημεν ἐν τέλει νὰ πληρώσωμεν διὰ τὰ *δάκη* τοῦ Πατριάρχου 180.000 δραχ. τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καίτοι ὁ ὑπὸ τοῦ Γάλλου ἐλεγκτοῦ γενόμενος ἐλεγχος, διεπίστωσεν ὅτι αἱ πραγματικαὶ ζημίαι τοῦ Πατριάρχου δὲν ὑπερέβαινον τὰς... 4 000 δραχμῶν! Βεβαίως, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως, ἀφοῦ ἡ ἀτυχὴς Ἑλλάς εἶχεν ἀντίδικον τὴν κραταιοτάτην τῶν Δυνάμεων. Ἀλλὰ, θὰ ἐρωτηθῶμεν, τὸ Δ. Δίκαιον; Ἀπλούστατα ἰδὼν τὸν στόλον τοῦ Πάρκερ, ἔκρινε πρέπον ν' ἀποκοιμηθῇ, ἀφοῦ δὲ ἐπληρώσαμεν τὰ ἀργύρια, ἐξηγέρθη τοῦ ὕπνου, διὰ νὰ διαπιστώσῃ ὅτι καλῶς ὑπέστημεν τὸν αποκλεισμόν, καλῶς ἐταπεινώθημεν καὶ καλῶς, ὡς ἀντάλλαγμα τῶν ἀπολαύσεων τούτων, κατεβάλλομεν ἐκ τοῦ πτωχοῦ ἡμῶν βαλάντιου 180.000 δραχμῶν!

2ον) Ὀλίγον δὲ ὕστερον, μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, νέαι αὐθαιρέσαι ἐλάβανον χώραν κατὰ τῆς Πατρίδος ἡμῶν. Κηρυχθέντος πολέμου μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, τοῦ ἀποκληθέντος Κριμαϊκοῦ, ἐπανεστάτησαν οἱ παρὰ τὰ Ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα Ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ κατὰ τῆς Τουρκίας, τὸ ἐλεύθερον Βασίλειον, ὡς εἶκος, παντοιοτρόπως ἐνεθάρρυνε τοὺς ἐπαναστάτας, ἐξ οὗ διεκόπησαν αἱ μετὰ τῆς Τουρκίας διπλωματικαὶ σχέσεις. Ἔως ἐδῶ τὰ πράγματα οὐδὲν τὸ ἀνώμαλον παρουσιάζουσι. Δυστυχῶς ὅμως τότε μετὰ τῆς ἡμισελήνου συνεμάχου κατὰ τοῦ Σταυροῦ δύο χριστιανικαὶ Δυνάμεις! Καὶ ἐντεῦθεν ἄρχονται αἱ πιέσεις καὶ οἱ κατὰ τῆς Ἑλλάδος παλληκαρισμοί. Ἐν καταστάσει πλήρους εἰρήνης, ἄνευ διακοπῆς κἂν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων, χριστιανικοὶ στόλοι ἀποκλείουσι τὴν Ἑλλάδα καταλαμβάνονται στρατιωτικῶς αἱ Ἀθήναι, ὁ Πειραιεὺς, αἱ Σπέτσαι, ἡ Χαλκίς, τὸ Ναύπλιον, αἱ Πάτραι ὧν οἱ κάτοικοι καταπιέζονται καὶ αἰσχροῦς προπηλακίζονται ὑπὸ τῶν πληρωμάτων τῶν ξένων πολεμικῶν πλοίων. Καὶ ταῦτα πάντα ἵνα ἀναγκασθῶσιν ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτοῦ, ἵνα ἀποκηρύξωσι τοὺς ἐκτὸς τῶν συνόρων τοῦ Κράτους δρώντας ἐπαναστάτας! Πρὸ τῆς βίας τὰ πάντα γίνοντα ἀποδεκτά ὁ Βασιλεὺς υπογράφει ἔγγραφον περὶ ἀποδοκιμασίας τῆς ἐπαναστάσεως, *συνταχθὲν μάλιστα ὑπὸ τῶν ξένων Πρέσβειων*, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀντικαθίσταται. Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως ἡ ἐπονεϊδιστὸς ξενοκρατία συνεχίζεται ἐπὶ τρία ἔτη μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποδοχὴν καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν ὁρῶν τοῦ συμμαχικοῦ τελεσιγρά-

φου. Οὕτω καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἐλάβομεν πείραν τῆς τοῦ Δ. Δικαίου ἰσχῦος καὶ ἐπιρροῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων!

3ον) Τὰ κατὰ τὸν Βαλκανοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1912 καὶ Ἑλληνοβουλγαρικὸν τοῦ 1913, ἀποχωρῶντος ἀνωτέρω ἐμνημονεύσαμεν, ὥστε περιττὴ τυγχάνει ἐνταῦθα ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν. Ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ 1913 καὶ ἐντεῦθεν πολιτικὴ ἱστορία τῆς ἡμετέρας Πατρίδος πλείστα παρέχει ἡμῖν παραδείγματα, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀνυποστάτου τοῦ Δ. Δικαίου. Ἀλλὰ, δυστυχῶς, αὕτη εἶναι εἰσέτι πολὺ πρόσφατος ὥστε νὰ δινηθῇ τις νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν σήμερον, ἄνευ κινδύνου νὰ ἐκτραπῇ ἀπὸ τοῦ αὐστηρῶς ἐπιστημονικοῦ ἐπιπέδου. Δι' ὃ ἀρκούμεθα ν' ἀναφέρωμεν ἐπιγραμματικῶς μόνον α) τὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου αποκλεισμόν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως καὶ τὴν ἀνάμειξιν τούτων εἰς τὰ ἑσωτερικὰ ἡμῶν πράγματα, β) τὴν κατὰ τὸ 1921 καὶ 1922 αὐθαίρετον παρεμπόδισιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν αὐτῶν Δυνάμεων ἐν τῷ δικαίωματι τῆς νησιᾶς καὶ τῆς καταδιώξεως τοῦ λαθρεμπορίου πολέμου, δικαιώματι ἀναγνωρισθέντι παντὶ Κράτει ἤδη τῷ 1780 ἐν τῇ διακηρύξει τῆς *neutralité armée*, γ) τὸ ὀλοκαύτωμα τῆς Σμύρνης δ) τὸ δράμα τῆς Κερκύρας.

Οὕτως ἡ ἱστορία, ὁ ἀψευδὴς οὗτος μάρτυς τῶν τυχῶν τῆς Ἀνθρωπότητος, σαφῆ τὴν μαρτυρίαν αὐτῆς περὶ τοῦ λεγομένου Διεθνούς Δικαίου, καὶ ὡς δικαστῆς, ἀνέκκλητον τὴν κατ' αὐτοῦ καταδίκην ἐκφέρει.

Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ τὸ τελευταῖον, νεοπαγὲς μάλιστα, προπύργιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ὀχυρωθέντες οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ Δ. Δικαίου, ἀγωνίζονται ἵνα ἀποδείξωσιν οὐχὶ πλέον ἀπλῶς τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν τελευταίαν τούτου κατίσχυσιν. Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ προπύργιον ἡ περίπυστος Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν. Ὅντως εὐτύχημα θ' ἀπετέλει διὰ τὴν Ἀνθρωπότητα, ἡ θεμελίωσις ἐνὸς παρομοίου θεσμοῦ ἐπὶ πραγματικῶν βάσεων Δικαίου καὶ Ἠθικῆς. Θὰ ἦτο τοῦτο ἡ ἐπίτευξις ἐνὸς ἰδεώδους, πρὸς ὃ ἐνητένισαν αἱ μεγάλαί τῆς Ἀνθρωπότητος διάνοιαί, ἐξ ἐτέρου δὲ τὸ κορύφωμα καὶ ἡ πραγμάτωσις ἐνὸς ἀληθοῦς Διεθνούς Δικαίου ρυθμιστικοῦ τῆς ζωῆς τῶν Ἑθνῶν, καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον ἡ ὁργάνωσις τοῦ πρώτου ἑσωτερικοῦ Δικαίου ὑπῆρξεν ἡ πραγμάτωσις τῆς ἰδέας τοῦ Δικαίου ὡς παρὰ τῶν ὁρῶν τοῦ συμμαχικοῦ τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων, τῆς πρώτης ὁργανωμένης ἀνθρω-

πίνης Κοινωνίας. Δυστυχῶς ὅμως, ἐν προκειμένῳ, τὰ πράγματα βροντοφωνοῦσι περὶ τοῦ ἐναντίου Ἡ βασικὴ ὁργάνωσις καὶ ὁ ὀκταετὴς βίος τῆς ὁργανωμένης Κ. Τ. Ε. ἀφαιροῦσι, καὶ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον αἰσιοδόξου παρατηρητοῦ, τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ κατὰ θεωρίαν Δ. Δίκαιον, θὰ καταστῇ ποτε πραγματικότης. Ἀνωτέρω ἐλέχθη ὅτι ἡ σημερινὴ ὁργανωμένη Κ. Τ. Ε., ἀποτελεῖ τὸν ἑσχατον προμαχῶνα τῶν τοῦ Δ. Δικαίου ὑποστηρικτῶν. Πράγματι, ἐν νεωτάτῳ συγγράμματι περὶ Δ. Δικαίου εὐρίσκομεν διατετυπωμένην τὴν γνώμην ὅτι σήμερον, μετὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ θεσμοῦ τῆς Κ. Τ. Ε. αἱ κατὰ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Δ. Δικαίου ἀντιρροήσεις καθίστανται ἀνίσχυροι νὰ κλονίσουν τὸ παρὰ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον σήμερον «καὶ νομοθετικὴ καὶ δικαστικὴ καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἀναφαίνονται εἰς τὰς μεταξὺ τῶν Πολιτειῶν σχέσεις, ὡς ἐξουσία ὁργανωμένη» αἰτινες «καίπερ ἐν διαρκεί ἔτι ἐξελεῖται εὐρισκόμεναι, τείνουν καὶ ὡς ἤδη ὑφίστανται, νὰ ἐπιβληθῶσιν ὡς οὐχὶ ἀσθενέστεραι τῶν ἐν τῷ ἑσωτερικῷ δικαίῳ ὑπαρχόντων ὁμοίων θεσμῶν».³¹

Τοιαῦτα τὰ περὶ τῆς ὁργανωμένης Κ. Τ. Ε., τὰ ὑπὸ τῶν Διεθνολόγων ἀνατυσσόμενα. Ἰδωμεν ἤδη *si preces veritate nuntur*.

§ 6. Ἡ ἀνοργάνωτος Κ. Τ. Ε.

Ἀνωτέρω περὶ Κ. Τ. Ε. ὁμιλοῦντες προετάξαμεν τὴν λέξιν «ὁργανωμένη» τοῦτο ἦν ἀπαραίτητον ἐπιστημονικῶς, καθόσον ὡς καὶ κοινῇ τυγχάνει παραδεδεγμένον, ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τῆς διὰ τοῦ «Συμφώνου περὶ Κ. Τ. Ε.» ὁργανωθείσης κοινωνικοῦ καὶ τῆς μεταξὺ τῶν τῶν «Σύμφωνον» τοῦτο παραδεξαμένων Πολιτειῶν, καὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐπὶ τῆς Οἰκουμένης Ἑθνῶν καὶ Πολιτειῶν, αἰτινες, διὰ τῆς συνυπάρξεως αὐτῶν ἐν τῇ ὑδρογείῳ, ἀποτελοῦσι *de facto* μίαν κοινωνίαν, ὅπως καὶ οἱ ἐν τινὶ χώρᾳ βιοῦντες ἄνθρωποι, ἀποτελοῦσι *de facto* κοινωνίαν, κἂν ἔτι αὕτη ἀνοργάνωτος διατελεῖ.

Εἰς τὴν Κ. Τ. Ε. ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην, τοῦτέστι τὴν ἀνοργάνωτον, δέον ἀναμφηρίστως νὰ κατατάξωμεν πάντα τὰ ἐπὶ τῆς Γῆς Κράτη ἀσχετῶς φυλῆς, θρησκείας ἢ γλώσσης, ἐξ οὗ παρέπεται ὅτι ἔφ' ὅσον τὸ Δ. Δίκαιον πράγματι ὑπάρχει, τῆς

ἐλλείψεως Διεθνούς Νομοθέτου, Δικαστοῦ καὶ Ἐκτελεστοῦ μὴ ἀποτελούσης κατὰ τοὺς Διεθνολόγους λόγον ἀνυπαρξίας αὐτοῦ, παρέπεται λέγομεν, ὅτι τὸ Δίκαιον τοῦτο ἔδει νὰ ἐφαρμόζηται *ὁμοίως* ὑπὸ πάντων καὶ ἐπὶ πάντων τῶν Κρατῶν, ὅσα ἐπὶ τῆς Οἰκουμένης ὑφίστανται. Ἀλλ' ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, οἱ περὶ τὸ Δ. Δίκαιον ἀσχολούμενοι ἄλλως δογματίζουσι. Ἀναρωρῶντες ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ Δ. Δίκαιον πηγάζει ἐκ τῶν διεθνῶν ἐθίμων καὶ τῶν συνθηκῶν, αἰτινες πάλιν ἐρείδονται ἐπὶ ἀντιλήψεων καὶ ἀρχῶν μὴ δυναμένων νὰ ὑπάρχωσι παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς, καταλήγουσιν εἰς τὰ παράδοξα συμπεράσματα ὅτι «οἱ κυρίως εἰς τὸ Δ. Δίκαιον ἀνήκοντες κανόνες» δὲν ἐφαρμόζονται *μόνον* εἰς τὰς σχέσεις τῶν *ὁμοίων πολιτισμῶν* ἐχουσῶν Ἐπικρατειῶν καὶ ὅτι οἱ λαοὶ ὧν ἡ ἠθικὴ εἶναι κατωτέρα ἢ διαφόρος ἐκείνης ἣτις διέπει τὰς μεταξὺ τῶν λοιπῶν Ἐπικρατειῶν σχέσεις, *δὲν δύνανται* νὰ ἔχωσι δικαιώματα βασιζόμενα ἐπὶ τοῦ Διεθνούς Δικαίου, ³² περαιτέρω δὲ κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Ἀγγλοῦ Διεθνολόγου Lorimer, ἡ Ἀνθρωπότης διαιρεῖται εἰς τρεῖς τάξεις: α) τὴν πολιτισμένην β) τὴν ἡμιβάρβαρον καὶ γ) τὴν ἄγριαν, τῶν τοῦ Δ. Δικαίου κανόνων ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ἐχόντων πλήρη ἐφαρμογὴν, ἐπὶ τῆς δευτέρας ἀτελῆ, ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης οὐδεμίαν. Ἐν πάντα ταῦτα, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, ἐλέγοντο σήμερον προκειμένου περὶ τοῦ ἑσωτερικοῦ δικαίου, *προδὴλον* εἶναι ὅτι ὁ ταῦτα λέγων ἄσβεστον θὰ προεκάλει γέλωτα παρὰ τοῖς ἀκροαταῖς αὐτοῦ. Λεγόμενα ὅμως περὶ τοῦ ἑσωτερικοῦ, τοῦ Διεθνούς τοῦτέστι Δικαίου, ἐπισπῶσι τουναντίον τὴν προσοχὴν τοῦ ἐρευνητοῦ, μήτοι ἐχόνται λογικῆς τινας βάσεις. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, τὸ βασικὸν ἐπιχείρημα τῶν ὁπαδῶν τῆς θεωρίας ταύτης, δὲν δύναται νὰ ἦ ἄλλο τι, νομίζομεν, παρὰ τὸ λεγόμενον ὅτι ὁπῶς ἐκάστη ἐπιστήμη διέπεται ὑπὸ πνεύματος εἰδικοῦ, καὶ ἐκάστης ἐπιστήμης ἐκάστη διακλάδιωσις ἔχει τὸ ἴδιον αὐτῆς πνεῦμα, οὕτω καὶ ἐν τῷ Δ. Δικαίῳ ἴδιον κρατεῖ πνεῦμα, ὁπερ ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ δεχόμεθα μεθόδους ἐρμηνείας καὶ τρόπους ἐφαρμογῆς, ἐντελῶς ἄλλοιους τῶν παραδεδεγμένων εἰς τὴν ἐπιλοιπόν τοῦ Δικαίου ἐπιστήμην.³³

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

31) Σφεριδάκης ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 15

32) Σφερ. ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 16

31 Σφεριδάκης ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 15

ΕΞΟΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

«Η κτεννητική κρίσις ή δημιουργηθεῖσα ἐκ τῆς διαφωνίας διὰ τὴν σύμβασιν τῆς δημοτικῆς ἐλλέξε μετὰ πενθήμερον ἐκκρεμότη-
τα, διὰ τοῦ καταρτισμοῦ νέας ὑπὸ τὸν κ. Ζητήμην Κυβερνήσεως διὰ τῆς συνεργασίας τῶν κ. κ. Καφαντάρη. Μεταξὺ καὶ Μιχαλακοπούλου. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναλογικῆς ψήφου καθίστανται ἤδη ἐκδηλὰ. Ἡ κατά-
τημεις τῶν κομματικῶν δυνάμεων τῆς χώ-
ρας οὐδὲν ὅπως συντελεῖ εἰς τὴν συγκρότησιν
σταθερῶν κυβερνήσεων καὶ ἐντεῦθεν παρί-
σταται ἀνάγκη συμβιβασμῶν καὶ ὑποχω-
ρήσεων πρὸς ἐξέυρεσιν τρόπου διακυβερνή-
σεως τῆς χώρας. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι συμβι-
σμοὶ γίνονται πάντοτε ἐπὶ ζήτημα τοῦ γοή-
τρου καὶ τοῦ κύρους τῶν κυβερνήσεων καὶ
πρὸς φθορὰν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, ὅστις παρ'
ὅλα τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ ἐξακολουθεῖ ν' ἀ-
ποτελεῖ πάντοτε ἐγγύησιν διὰ τὰς λαϊκὰς ἐ-
λευθερίας.

Οὕτως ἡ νέα κυβέρνησις, ἐστερημένη δυνά-
μεως κομματικῆς καὶ κύρους ἐπαρκούς,
προσέρχεται ὡς προσωρινή λύσις εἰς τὴν
Βουλὴν, ἵνα μετ' αὐτὴν κληθῇ ὁ Λαὸς πρὸς
ἐκλογὴν νέας Βουλῆς καὶ ἀνάδειξιν ἰσχυρᾶς
πλειοψηφίας ἐκ τῆς ὁποίας νὰ προέλθῃ στα-
θερὰ Κυβέρνησις, ἥς πρωτίστως ἔχει ἀνάγ-
κην ὁ τόπος.

Ὅ, τι δὲ τοῦτο εἶνε ἀκριβὲς καταδεικνύεται
ἐκ τοῦ τηλεγραφημάτων, τὸ ὁποῖον ἀπέστει-
λεν ὁ κ. Βενιζέλος πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ε-
στὴν».

«Εἰμαι εὐχαριστημένος ἐκ τῆς δοθείσης
λύσεως εἰς τὴν ἐκτραγέσαν κρίσιν ἐγκαίρως
ἀνευ ἀπωλείας τοῦ πολυτίμου διὰ τὴν Ἑλλά-
δα καιροῦ. Ἐλπίζω, ὅτι ἡ νέα κυβέρνησις θὰ
εὖρῃ εἰς τὴν βουλὴν τὴν ἀναγκαίαν ὑποστή-
ριξιν, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπροσκόπτως
τὸ ἔργον αὐτῆς, τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποῖου
ἐπιβάλλουν τὰ ὅψιστα καὶ γενικά συμφέρον-
τα τῆς χώρας.

» Ἀλλωστε ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνάγκης δ-
πως συμπληρωθῇ καὶ καρποφόρησῇ ἡ οἰκο-
νομικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως δὲν βλέ-
πω κατὰ ποῖον τρόπον νέα ἐκλογικὴ περιπέ-
τεια δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸν τόπον, ἐφ'
ὅσον ἐκ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν λόγῳ
τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος οὐδεμίαν παρέ-
χεται πιθανότητα ὅπως ἐξέλθῃ ἰσχυρὰ δημο-
γενὴς πλειοψηφία. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους

ἡ ἀγγελλομένη λύσις εἶνε γενικῶς συμφέρου-
σα εἰς τὴν χώραν, ἐλπίζω δὲ νὰ τύχῃ τῆς
ὑποστηρίξεως τῆς Βουλῆς ἀσφαλισμένης οὖ-
τω τῆς ἀπαραιτήτου συνεχείας πρὸς ἐφαρ-
μογὴν τοῦ οικονομικοῦ προγράμματος, ἐπερ-
χομένων τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιτευχθεί-
σης ἐπιτυχίας».

Ἡ ὁμολογία καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν
Βενιζελικῶν περὶ τῆς καταδίκης τοῦ ἀναλο-
γικοῦ συστήματος καὶ τῆς ἀνάγκης πρὸς ἐ-
παναφορὰν τοῦ πλειοψηφικοῦ καταδεικνύει
πόσον ἐπιτακτικὴ προβάλλεται ἡ ὑποχρέω-
σις πρὸς ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ πλειοψηφικόν, μό-
νον δυνάμενον νὰ δώσῃ ἰσχυρὰν καὶ σταθε-
ρὰν κυβέρνησιν. Αἱ νέαι μέθοδοι τοῦ κ. Κον-
δύλη καὶ τοῦ κ. Παπαναστασίου ἀπεδείχθη-
σαν ἄσκοποι καὶ ἐπικίνδυνοι. Ἡ χώρα, ἥτις
διήλθε τόσας περιπετείας ζητεῖ τάξιν καὶ ἡ-
συχίαν. Καὶ ταύτην θὰ εὕρῃ μόνον διὰ νέων
ἐλευθέρων ἐκλογῶν καὶ διὰ τοῦ πλειοψηφι-
κοῦ συστήματος.

— Ἡ νέα Κυβέρνησις ἀπετελέσθη ἐκ τῶν
αὐτῶν τῆς προκατόχου Ὑπουργῶν προστε-
θέντων τῶν κ. κ. Μαρή, ὑπουργοῦ τῶν Ἑσω-
τερικῶν, Ἐξηντάρη τῆς Γεωργίας καὶ τοῦ
κ. Μυλωνᾶ, ὡς ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομι-
κῶν.

Τὰ ἐν Κρήτῃ ἀναρχικὰ γεγονότα προῦκά-
λεσαν τὴν ἄμεσον προσοχὴν τῆς νέας Κυ-
βερνήσεως, ἥτις ἐσπευσμένως συνεκροτήθη
ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου. Ὁ νέος ὑπουργὸς
τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Μαρή, ἔδωκεν εἰς τὰς
ἐν Κρήτῃ ἀρχὰς ὁδηγίας καὶ παρέσχεν ἐ-
παγγελίας τινὰς πρὸς τοὺς ἐξεγερθέντας πο-
λίτας τῆς Κρήτης, ἵνα δοθῇ διέξοδος. Ἀλ-
λὰ αἱ ὑποχωρήσεις αὗται τοῦ Κράτους εἰς
τὰς ἀξιώσεις τοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης πιστο-
ποιοῦν τὸ γεγονός ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἤρχισε
νὰ αἰσθάνεται τὸ δικαίον τῶν διαμαρτυριῶν
τοῦ Λαοῦ καὶ νὰ προσέχῃ εἰς αὐτάς, ἐφ' ὅ-
σον βλέπει κλονιζομένην τὴν τάξιν ἐκ τῆς
ἐξαντλήσεως τῆς ἀντοχῆς τῶν λαϊκῶν τά-
ξεων. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ στάσις τῆς
Κυβερνήσεως δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς
δοθείσας πρὸς τοὺς Κρήτας ἐπαγγελίας. Εἶνε
ἀνάγκη νὰ προσαρμοσθῇ αὕτη πρὸς τὰς γε-
νικὰς τῆς χώρας ἐπικλήσεις εἰς ἀνακού-
φισιν τοῦ Λαοῦ καὶ ἐξέυρεσιν μέσων πρὸς
θεράπευαν τοῦ κακοῦ.

ΤΥΠΟΙΣ "ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ",

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΝ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εὐρίσκεται
εἰς τὴν κατωτέραν βαθμίδα ἐξ ὅλων τῶν
βαλκανικῶν χωρῶν ἀπὸ ἀπόψεως ἐκ-
παιδευτικῆς. Ἐν τοσοῦτῳ καὶ τὰ πανε-
πιστήμιά της εἶναι καλότερα καὶ αἱ
ἀνωτεραὶ τῆς σχολαὶ καλότερον συγκε-
κροτημέναι καὶ ἡ διανοήσις της πλου-
σιωτέρα καὶ αἱ τέχναι της περισσότερον
προηγμέναι καὶ τὰ γράμματα περισσό-
τερον καλλιεργημένα. Ὅλα αὐτὰ συγ-
κεντροῦνται ὁμῶς εἰς ὀρισμένας τάξεις.
Ἐν ὀλίγοις ἡ πνευματικὴ πρόοδος τῆς
Ἑλλάδος δὲν ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλου τοῦ
λαοῦ, καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐν Ἑλλάδι παι-
δεία δὲν στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀσφαλῶν
θεμελίων ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται
εἰς ὅλας τὰς ἄλλας χώρας, ἐπὶ τῆς δη-
μοτικῆς ἐκπαιδεύσεως. Οἱ ἀπὸ τῆς ἀνα-
δείξεώς της ὡς κράτους κυβερνήται
της, ἐλαυνόμενοι ἀπὸ τελείως ἀψυχῆ λό-
γητον προγονοπλησίαν, ἐφρόντιζαν νὰ
ιδρύσουν πανεπιστήμιον καὶ ἄλλας ἀ-
νωτέρας σχολὰς προβλέποντες ὅτι ἡ
μάζα τοῦ λαοῦ ἦτο ἀμόρφωτος καὶ
ἀκατάρτιστος τελείως, καὶ θὰ ἔπρεπε
τὰ ιδρύωνται δημοτικὰ σχολεῖα καὶ
πρακτικὰ σχολαί.

Μὲ τὸν τετραγωνικόν του ἐν τούτοις
καὶ πρακτικόν νοῦν, ὁ πρῶτος κυβερ-
νήτης τῆς Ἑλλάδος, ὁ ἀείμνηστος
Ἰωάννης Καποδίστριας, διείδε τὴν ὁρ-
θὴν λύσιν τοῦ προβλήματος, τὸ ἐφαρ-
μοστέον ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα διὰ
τὴν παροχὴν μιᾶς θετικῆς μορφώσεως
εἰς ἕνα λαὸν ἐνθουσιῶντα, ἐναβρυνό-
μενον διὰ τὴν καταγωγὴν του, ἀλλὰ
πλέοντα εἰς τὰ σκόπη τὰ ὁποία ἀφῆ-
κεν ἡ διὰ ποταμῶν αἱμάτων ἀποσει-
σθεῖσα δουλεία. Καὶ ἐνῶ οἱ πυκλοῦν-
τες αὐτὸν ταγοὶ τοῦ γένους καὶ οἱ εὐ-
γενεῖς Φαναριῶται ἐζήτουν παροχὴν
ἀνωτέρας παιδείας πρὸς τὸν λαόν,
αὐτὸς ἐφρόντιζε νὰ ιδρύῃ ἀλληλοδιδα-
κτικὰ σχολεῖα καὶ νὰ περισυλλέγῃ εἰς

ὁρφανοτροφεῖα τὰ ὁρφανὰ τῶν πολε-
μιστῶν, τὴν ἐλπίδα αὐτὴν τῆς Ἑλλά-
δος. Ὅταν θὰ ἐτίθεντο τὰ πρῶτα θε-
μέλια, ὅταν δηλαδὴ ἡ δημοτικὴ ἐκπαί-
δευσις θὰ ἦτο ἐπιβεβλημένη εἰς τὸν
λαόν, ὑπῆρχε καιρὸς νὰ σκεφθῇ κανεῖς
καὶ διὰ τὴν ἀνωτέραν παιδείαν. Σοφὴ
ἀληθῶς ἀντίληψις ἡ ὁποία ἂν ἐκυριάρ-
χει εἰς τὸν νοῦν καὶ τῶν μετὰ τὴν δο-
λοφονίαν του κυβερνητῶν, ἡ Ἑλλὰς
σήμερον θὰ εὐρίσκετο εἰς ἕνα ἐπίπεδον
ἀνωτέρου πολιτισμοῦ.

Τώρα ὁπότε συντελεῖται ἐκατονταε-
τία ἀπὸ τῆς ἀποβίβάσεως τοῦ Καπο-
διστρίου εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀναμι-
μνησκομένη μετ' εὐγνωμοσύνην τὸ μέγα
τοῦ ἔργον καὶ διαβλέπωμεν καὶ ἐκεῖνο
τὸ ὁποῖον θὰ ἐπετέλει ἂν ἐξῆ, δὲν πρέ-
πει νὰ λησμονώμεν καὶ τὴν ἐκπαιδευτι-
κὴν του προσπάθειαν. Ἄν ἐφηρμόζετο
τὸ σχέδιον τοῦ Καποδιστρίου διὰ τὴν
παιδείαν, ἡ Ἑλλὰς οὐδ' ἐνα ἀγράμμα-
τον θὰ εἶχε σήμερον. Δὲν ἐφηρμόθη
ὁμῶς διὰ νὰ ἔχωμεν πανεπιστήμιον,
διὰ νὰ ἔχωμεν πληθώραν ἐπιστημόνων
καὶ λαὸν ἀγράμματον.

Ἀπὸ τὰς ἱστορικῶν Ἀναμνήσεως
τοῦ Ν. Δραγούμη παραλαμβάνομεν
τὴν κατωτέρω περιχοπὴν. Εἰς τὰς
γραμμάς της φαίνεται τὸ ἐκπαιδευτι-
κὸν πρόγραμμα τοῦ μεγάλου, πράγματι,
κυβερνήτου καὶ ἡ ἀπαρέγκλιτος ὁρθὴ
ἀντίληψις του.

Μιὰ τῶν ἡμερῶν λέγει, ἐγχειρήσας
μοι ὁ κυβερνήτης ἰδιωτικὴν ἐπιστολήν—
Ἀνάγνωθι, εἶπε μεγαλοφώνως. Ἀνα-
γνὸς δὲ εἶδον ὅτι ὁ ὑπογεγραμμένος
Ἀρ. Μωραΐτης, γράφων ἐξ Ἀγκῶνος,
ἔλεγεν ὅτι μετ' ὀλίγον ἔρχεται εἰς Ἀθ-
ῖναν.

— Ἐννοεῖς, ἡρώτησέ με μετὰ τὸ τέ-
λος, διατὶ ἀπήτησα ν' ἀναγνώσῃς τὴν
ἐπιστολήν; διότι ὁ γράφων εἶναι πεπαι-

δευμένος ἄμα δὲ καὶ χρησιότηθης νέος.

Προσηλώσας δ' ἐπ' ἐμὲ τοὺς αἰετοὶς διαυγεῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. — Ναί, ἐξηκολούθησεν, εἶναι χρησιότηθης καὶ διὰ τοῦτο τὸν παρεκάλεσα διὰ διέβην διὰ τῆς Ἰταλίας νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Σὺ δὲ τί προτιμᾷς, γράμματα ἄνευ χρησίων ἡθῶν, ἢ χρηστὰ ἡθῆ ἄνευ γραμμάτων;

Καὶ ἐπειδὴ νεύσας τὴν κεφαλὴν ἐσιώπησα, αὐτὸς ἐπαναλαβὼν τὸν λόγον:

— Δὲν ἀποκρίνεται; προσέειπε. Διέστρεψε λοιπὸν καὶ σέ, τόσῃ νέον, ἢ ἑλληνικὴ οἴησις; Πολλοὶ λογιώτατοι Ἕλληνες τοὺς ὁποίους ἐγνώρισα εἰς τὴν Βιένναν καὶ ἀλλαχοῦ, ἐνόμιζον ἑαυτοὺς σοφοὺς αἰσούς, διότι ἔμαθον ὀλίγα γράμματα. Ἐάν, ὡς καυχᾶσθε, εἰσθε ἀπόγονοι τῶν Ἑλλήνων, ἔπρεπε καὶ νὰ μὴ λησμονῆτε οὐκ ἐπὶ σοφίαν ἐκείνοι οὐκ ἐνόμιζον οὐκ ἐνόμαζον μόνον τὴν ἀσκήσιν τοῦ νοός, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς τὴν καλλιέργειαν. Ὁ μόνον γράμματα γινώσκων, στεροῦμενος δὲ ψυχικῆς ἀγωγῆς, εἶναι καὶ τοῦ χειροτέρου κακούργου χιρότερος, ὡς μαθὼν νὰ κακουργῇ ἐπιτηδειότερον. Γνωρίζεις τὸν Σ;..

— Μάλιστ', ἐξοχώτατε.

— Αὐτός, ὡς ἀκούω, εἶναι ἐκ τῶν πλέον πεπαιδευμένων μεταξὺ ὑμῶν, εἶναι ὅμως καὶ ἐκ τῶν κακοηθεστέρων. Ὅτε ἦτο εἰς Π... ἐκλεπτε περὶ δὲ τῶν ἄλλων αὐτοῦ ἀρετῶν οὐδὲν λέγω.

Μετὰ τσαύτης δὲ εὐγλωτίας, καίπερ μὴ ὁμιλῶν εὐχερῶς τὴν ἑλληνικὴν, ἀνέπτυξε τὸ θέμα τοῦτο καὶ τσαῦτα περὶ ἀγωγῆς ἀνέφερεν ἐκ τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἰσοκράτους τοῦ Ξενοφώντος, τοῦ Πυθαγόρου καὶ ἄλλων ἀρχαίων, ὡς τε κατατείλας τὴν πνοὴν μου ἐκρεμάσθην ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε:

— Μήπως, ἡρώτησε γελῶν, ἐξέλαβες καὶ ἐμὲ λογιώτατον; Τὸ κακὸν ὑμῶν εἶναι ὅτι μόνις μᾶθετε μερικοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς, ἔστω καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ μόνις ἰδῆτε μερικὰ βουνὰ τῆς Εὐρώπης, χειροτονεῖσθε διορθωτὰς τῆς κοινωνίας καὶ νομοθέταις τῆς πολιτείας. Πλὴν, κύριε, ἄλλο γραμματικὴ, ἄλλο κοινωνία καὶ ἄλλο πολιτεία. Τόσῳ πολὺς καπνὸς γεμίζει τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, ὥστε δὲν ἐννοεῖτε ὁποῖον καὶ ὅποσον χάσμα διαχωρίζει τὰς τελευταίας ἀπὸ τῆς πρώτης.

Οἱ παλαιοὶ σοφισταὶ ἐγίνωσκον πλεονα γράμματα καὶ ὅμως αὐτοὶ ἦσαν οἱ λυμεῶνες τῶν Ἀθηναίων.

Ἐμοῦ δὲ ἐπηύξανεν ὁ θαυμασμός οὐ μόνον διὰ τὴν χάριν καὶ τὴν σαφήνειαν δι' ἧν ἡρμήνευε τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἀνακάλυψιν, ὅτι οἰκεῖοι ἦσαν αὐτῷ οἱ ἀρχαῖοι.

— Ἐν τοσούτῳ δὲν ἀπεκρίθη, ἐπέφερε μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας, τὴν προτιμᾷς, τὰ γράμματα ἄνευ χρησίων ἡθῶν ἢ τὰ χρηστὰ ἡθῆ ἄνευ γραμμάτων;

— Καὶ ἂν ἦτο δυνατόν νὰ προτιμῶ τὸ πρῶτον, μεθ' ὅσα ἤκουσα παρὰ τῆς ὑμετέρας ἐξοχώτητος, θὰ ἔδιδον τὴν προτίμησίν μου εἰς τὸ δεύτερον.

Ἐκεῖνος δὲ μειδιάσας ὑπέλαβε:

— Πιθανὸν νὰ νομίζεις καὶ σὺ μετὰ τῶν κατηγορῶν μου δι' εἰμὶ φωτισμένος. Τί θέλεις; νὰ συστήσω ἀκαδημίαν ὡς τοῦ Γκυλφόρδ; ἀλλὰ πρὶν ἢ πατήσῃς τὸ κατώφλιον αὐτῆς πρέπει νὰ πατήσῃς τὸ τοῦ ἀλληλοδιδασκατικοῦ σχολείου!

X. A.

Ἐκδόσεις

Ἐλάβωμεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 107 τεῦχος τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τῆς «Ἀγροτικῆς Αὐγῆς» Μεσσηνίας μὲ περιεχόμενα ἐκλεκτὰ καὶ ἐνδιαφέροντα τὸν γεωργικὸν καὶ ἀγροτικὸν κόσμον.

— Μᾶς ἀπεστάλη τὸ νέον τεῦχος τοῦ ἐκλεκτοῦ περιοδικοῦ «Ἐπιστημονικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια».

Ἐλάβωμεν τὸ νέον τεῦχος τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκδομένου παιδικοῦ περιοδικοῦ «Παναγιώπεια» μὲ περιεχόμενα διδασκτικὰ καὶ χρήσιμα τοῖς μαθηταῖς.

Ἐπίσης ἐλάβωμεν τὰ κατὰ Ἰανουάριον ἐκδοθέντα φύλλα τῆς ἐν Κατῶφ τῆς Αἰγύπτου ἐκδομένης ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐβδομαδιαίας σατυρικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐπιθεωρήσεως «Σφιγξ» τοῦ φίλου συναδέλφου κ. Ρωμάνου. Περιέχουν ὠραιότατας γελοιογραφίας καὶ ἄλλην σατυρικὴν ὕλην. Αἱ γελοιογραφίαι Βενιζέλου καὶ Μεταξάκη, εἶνε ἀληθῶς ὑπέροχοι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: «ΟΙΝΟΒΟΤΡΥΣ»

Ἑταιρικὸν κεφάλαιον ὁλοκλήρως καταβεβλημένον Δρχ. 10.000.000.—
Ἀποθεματικὸν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 11.616.111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Ἐν Μύλοις (Ἀθηνῶν), Ἐλευσίνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκῃ, Ἀχαΐᾃ, Πάρῳ, Κίμῃ, Βελίκῃ, Γαστούνῃ, Βραχατίῳ, Δευκάδι, Σάμῳ, Ἀλιβερίῳ, Μαρκοπούλῳ (Ἀττικῆς).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οἶνοι: Λευκοί, Ἐρυθροί, Γλυκεῖς, Μοσχάτοι.

Οἶνoπνευμα Καθαρόν διὰ ποτοποιίαν καὶ μετουσιωμένον διὰ φωτισμὸν καὶ θέρμανσιν.

Οἶνοι εἰς φιάλας: Ἐπιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.

Βερμούτ (ἐκ φυσικοῦ Μοσχάτου).

Ἀπόσταγμα οἶνου: Μεγάλῃ παρακαταθήκῃ παλαιῶν ἀποσταγμάτων οἶνου, παραγωγῆς τοῦ ἐν Μύλοις Ἀποσταγματοποιείου.

Κονιάκ ἀρίστης ποιότητος ἐκ παλαιοῦ ἀποστάγματος.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΠΛΑΣΜΑΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ μὲ τοὺς κάτωθι τόκους ἀπηλλαγμένους τελείως παντὸς φόρου.

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Διὰ τρεῖς μῆνας	Δι' ἕξ μῆνας	Δι' ἓν ἔτος καὶ πλέον
8 0/0	8 1/2 0/0	9 0/0
ΕΙΣ ΔΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ ἢ ΧΡΥΣΟΝ		
7 0/0	7 1/2 0/0	8 0/0

Κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Δημοσίου σύμβασιν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 80 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 5 Μαρτίου 1926, αἱ παρὰ τῇ Ἑταιρίᾳ καταθέσεις εἶναι προνομιούχοι ἀπαλασσομένης τῆς προσόδου τούτων ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη παντὸς φόρου δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ οἰουδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Αἱ καταθέσεις χρησιμοποιοῦνται ἐξ ὁλοκλήρου, δυνάμει τῆς ἰδίας συμβάσεως, πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς γεωγούς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ",

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000 ΔΡ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6—54

Τηλεγραφική Διεύθυνσις:

"ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ,"

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛΕΦ. ΑΡ. 5-77
Γραφεία φορτώσεων ἐν ΠΕΙΡΑΙ
Τηλ. ἀριθ. 2—63

Τσιμέντα «Τιτάν» τύπου «Πορτλάν» (Ciment artificiel Portland) ανταποκρινόμενα εἰς τοὺς αὐστηροτέρους ἐπιστῆμους κανονισμοὺς τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν δι' ἔργα ἐκ Μπετόν πάσης φύσεως.

Béton armé λιμενικά, πλακοποῖα, ἐπιστρώσεις, ὑποστρώσεις ὁδῶν, κατασκευὴ πλίνθων (τούβλων) καὶ ὀγκολεῖθων (ἀγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κέκρωψ». Εἰδικὴ Χονία, κατάλληλος διὰ τὴν κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἀμμοχονιασμάτων διὰ συνήθε'ς λιθοδομὰς, ἢ πλινθοδομὰς, ἀντικαθιστῶσα μὲ πλείστα ἔσα προτερήματα τὰ ἀμμοχονιάματα ἐξ ἀσβέστου.

Πολὺ ταχύτερα πῆξις. Ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρα ἀντοχή, ἔθεν: Ταχύτης ἐκτελέσεως. Σημαντικὴ ἐλάττωσις τοῦ πάχους τῶν τοίχων, ἤτοι: Κέρδος εἰς χρῆσιμο χώρων καὶ οἰκονομία εἰς ἔργα καὶ ὀγκον λιθοδομῆς.

Συνιστᾶται ἰδιαίτερος δι' ἔργα λιμενικά.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

33 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΠΟΛΕΙΣ & ΚΟΜΟΠΟΛΕΙΣ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Χημικὰ Λιπάσματα.—Εἰδικὰ σύνθετα λιπάσματα διαφόρων τύπων διὰ πᾶσαν ἐν γένει καλλιέργειαν καὶ ἀπλὰ (κ. ζωτοχὰ, ὑπερφωσφορικά, καλλιοχὰ).

Όξέα.—Θεικόν, Νιτρικόν, Υδροχλωρικόν, Θεικὸς σίδηρος, Περσπορίνη.

Εἴδη ὕελουργείου.—Υελοπίνες κοινὲς (τζάμια) ἐπιτραπέζια εἴδη. Φιάλαι παντὸς εἴδους Δαμιζάναι κ.τ.λ.

Ἡ Ἑταιρεία ἔχει ἰδιαίτερον τμήμα ΓΕΩΡΗΟΝΙΚΟΝ τὸ ὁποῖον παρέχει δωρεάν, προφορικῶς ἢ δι' ἀλληλογραφίας, πᾶσαν πληροφориαν δι' ὅλα τὰ γεωργικὰ ζητήματα καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν χρῆσιν τῶν λιπασμάτων τῆς.